

25.11x14.65	1/2	עמוד 1	ישראל היום! - כותרת	30/01/2020	71800737-3
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

התרגשות גדולה ביו"ש ביום שאחרי פרסום "תוכנית המאה"

יוחאי גרינגליק
חונג בתל שילה את
הריבונות שבדרך
צילום: גחי מרים

"הבנו מה הרגישו בתש"ח"

הפלשתינים בהלם מתגובת העולם הערבי לתוכנית טראמפ ומאיימים: "נפסיק את התיאום הביטחוני" ● גנץ הפתיע: "אביא לאישור הכנסת את התוכנית"; הליכוד: "הוא תופס טרמפ" ● אפרת פורשו, עמ' 04-09

8.51x32.12	2/2	9 עמוד	כותרת -	ישראל היום!	30/01/2020	71800626-0
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790						

עקיבא ביגמן

יחי ההבדל: בין טראמפ לאוסלו

עמ' 09

עקיבא ביגמן

בין טראמפ לאוסלו

ביום מציגים את תוכנית המאה כווריאציה של הסכמי אוסלו, בשל ההכרה העקרונית במדינה פלשתינית, סוג של המשך יוזמת ז'נבה באמצעים אחרים. לדעתי זו טעות, לא בשל רקויות שונות של מפת הג' בולות - אלא מכיוון שתוכנית טראמפ נבדלת מדוקטרינת אוסלו בשני נושאים מרכזיים ומהותיים ביותר.

ראשית, תוכנית טראמפ לא רואה בסכסוך הישראלי-פלשתיני גורם מרכזי לבעיות האזור, ואף צוין כך במפורש בסעיפי המבוא. מבחינה היסטורית, הנושא שתפס את תשומת הלב במזרח התיכון היה הסכסוך הישראלי-ערבי, שנגע למדינות ערב; הסוגיה הפלשתינית היתה אירוע שוליים של הסיפור הגדול, ואש"ף שימש במשך השנים כסוג של מכשול פנימי שנועד לסכך את יחסי ישראל ומדינות ערב. הסכם השלום עם מצרים ועם ירדן, יחד עם קריסת הגוש הקומוניסטי, סייעו לה פקטו את הסכסוך הזה, והסוגיה הפלשתינית נותרה כמעין שארית לעירון שחלף. בעשור האחרון התפתחה התקרבות מחודשת בין ישראל למדינות ערב

ביות נוספות, ובראשן מדינות המפרץ הסוניות, והגיע הזמן לטפל בכעיה הפלשתינית בהקשרה: לא כקטליד טור לנורמליזציה אוודית, אלא כתר צאה שלה.

נקודה חשובה נוספת נוגעת לטר גיות הליבה. הסכם אוסלו הניח את הפתרון לשאלות האלה למועד עתידי לא ברור, והסיבה לכך היא הנחת הע' בודה שעצם הכניסה לתהליך שלום ולשיחות יביא לשינוי עמדות אצל הפלשתינים. המחשבה היתה שהם פונים לטרור מתוך ייאוש, ועל כן הצבת תקווה מדינית תוביל לזניחת הטרור ולגיבוש הנהגה מתונה, ותביא בסופו של דבר גם לפתרון רציונלי

של סוגיות הליבה. תוכנית טראמפ מבוססת על הנחות שונות והמנגנון שלה הפוך. מתווה לפתרון סוגיות הליבה - ירושלים, פליטים, שיבה, גבולות וכל היתר - מונח על השולחן כבר בתחילת הדרך, והפלשתינים נדרשים להזכיח שינוי עמוק כתנאי סף להתקרמות: זניחת הטרור, הפסקת ההסתה, הכרה בישראל ועוד ועוד. יתנו - יקבלו, לא יתנו - לא יקבלו. משתי בחינות אלו, תוכנית טראמפ מבוססת על תפיסת עולם הרבה יותר שמרנית וריאליסטית בנוגע לטבע האדם וטבעו של הסכסוך. המ' תווה הזה אולי לא יביא לשלום מייד, בעיקר בשל הסרבנות הפלשתינית הקבועה, אבל כמסגרת להמשך ניהול הסכסוך - הוא מציב תזה בריאה ומותאמת הרבה יותר.

ואחרון, כמה מילים על סיפוח: בניגוד להתרגשות הרבה מימין, אני סבור ששאלת הסיפוח היא בעלת חשיבות משנית, אם בכלל. והראיה ברורה: באותה תוכנית עצמה מוצעים חילופי שטחים בחולות חלוצה ואולי במשולש, שטחים מסופחים לעילא ולעילא. מה שמונע נסיגה מגושי ההתנחלויות ובקעת הירדן מצד אחד, ומה שמאפשר מסירה של חולות חלוצה, הוא לא המעמד המשפטי של הטריטוריה הזו אלא המצב המדיני שלה. התוכנית הזו טובה מאוד לישראל מבחינה מדינית והיא מכירה בצרכים הבטחוניים שלה, אבל לסיפוח כשלעצמו אין שום ערך. הרצל הגה את הציונות המדינית, טרומפלדור הגה את הציונות המע' שית, וברור האחרון, בקרב הימין המתנחלי, הומצא זרם חדש - הציונות המשפטית. כאילו לשינוי הקטגוריה של פיקציה תיאורטית-תלמודית יש משמעות מעשית.

תוכנית טראמפ מבוססת על תפיסת עולם שמרנית וריאליסטית בנוגע לטבע האדם ולטבעו של הסכסוך. המתווה הזה אולי לא יביא לשלום מייד, אבל כמסגרת להמשך ניהול הסכסוך - הוא מציב תזה בריאה ומותאמת הרבה יותר

נעשור האחרון התפתחה התקרבות מחודשת בין ישראל למדינות ערביות נוספות, ובראשן מדינות המפרץ הסוניות, והגיע הזמן לטפל בכעיה הפלשתינית בהקשרה: לא כקטליד טור לנורמליזציה אוודית, אלא כתוצאה שלה